

Aleksandar Milenković

Izložba članova KLUV "Paja Jovanović"

Galerija Kulturnog centra, juni 2007

Svake godine Klub likovnih umetnika Vršca "Paja Jovanović" priređuju revijalnu smotru ali ove godine članovi, akademski slikari i amateri, izlažu u čast 50-godišnjice smrti velikog srpskog slikara... a iz Lepe Varoši! Galerija Kulturnog centra primila je radove pedesetak autora. Povodom prethodne godišnje revijalne izložbe KLUV-a upozorili smo da autori samim članstvom imaju pravo da učestvuju, bez selekcije po nečijim naklonostima. Jer, umetnik snosi posledice manje uspeh ostvarenja. Visok prosek radova potvrđuje ovo opredeljenje.

Senku na manifestaciju baca nedoslednost opštinskih čelnika koji verbalno apostrofiraju značenje lika i dela Paje Jovanovića za Vršac, ali nisu spremni da sugrađanima, njegovim sledbenicima, udele potrebna sredstva za prigodnu revijalnu izložbu u njegovu čast.

Jedinstveni slučaj je da KLUV okuplja akademce i amatere. Otuda i okolnost da Vršac ima veliki broj likovnih umetnika, što podiže lokalni kulturni nivo. Usled nedostatka sredstava Katalog ne sadrži reprodukcije radova već samo spisak izlagača i reč Tomislava Suhečkog pod naslovom – Mode prolaze, Paja ostaje.

Suhecki između ostalog kaže: Klub neko ironično naziva dokonim amaterima i zabludelim akademcima. To su ličnosti koje znaju da mode prolaze a Vršac ostaje!(...) Paja je svojim radom respektovao život, potrebe naroda, kao veliki prosvetitelj u mediju slike pre pojave stripa i masovnih medija. Opstajao je na filozofiji građenja građanske samosvesti i duhovne celovitosti, ne hajući za trendovske vivisekcije duha... Ako članovi KLUV-a bar malo prihvataju Pajine motive i filozofije, efekti njihove umetničke aktivnosti postaće omaž

velikom umetniku, našem sugrađaninu.

Razlikujemo u KLUV-u četiri grupe stvaralaca. Prvu sačinjavaju ortodokсни amateri koji talent iskazuju motivima tipičnim za verističku interpretaciju sveta. U drugu grupu spadaju amateri na kreativnom nivou profesionalaca koji se otiskuju u sfere psihogeno-virtuelnog. Treća grupa su profesionalci koji se ogledaju u autentičnim kompozicijama čije simboličko-algorijske konotacije nadržavaju efemernu realnost. Četvrta grupa su akademci koji rutinski reprodukuju standardne motive iz okruženja, bez ambicija da se otisnu u šire horizonte likovnosti. U tom smislu, emaniraju mnoge odlike autora prve dve kategorije.

Opisana podela dovodi do toga da publika nije u stanju da po tematici, tehnici ili kvalitetu slike razluči da li se radi o autoru amateru ili profesionalcu. I to je, zapravo, poenta ideje o KLUV-u kao radosnog zajedništva svih pasioniranih ljubitelja kičice.

ŠIROKA LEPEZA MOTIVA

Prostor nam ne dozvoljava da svim autorima posvetimo komentar. Ipak, izvesni rariteti i likovne tehnike zaslužuju pomena. Pri tome nije važno da li autor izlaže jednu, dve, tri ili četiri rada... što, s druge strane, baca senku na organizatora koji nije uvažavao ravnopravnost članova KLUV-a.

Jedini mozaik na izložbi, portret malog formata, uspešno je kreirala Bojana Kiselički. Takođe, retkom tehnikom kolaža na revijama ove vrste Sanja Stančić je proširila varijante likovnog izražavanja. Nezahvalno zahtevnim drvorezom pozabavila su se dva autora... Rade Božić minuciozno modelovanim likom sv. Nikole, a Željko Novakov takođe likom sveca, oba u tradicionalnom ikoničnom formatu. Jedini autor iz oblasti umetničke fotografije, Zdravko Simijonović potvrdio je smisao za ovekovečenje simpatičnih prizora svakodnevice.

Jonel Danču se sa dva impresivna, minuciozno detaljisan crteža predstavio kao majstor grafike. Prizorom tipične ravničarske reke

šumovitih magličastih obala, Janko Laco kao da je ispevao odu svim paradigmatičnim odlikama suptilne tehnike akvarela. Vesna Stojanović je posvećena pronalaženju motiva iz svakodnevnog okruženja, prenoseći te "gadget" elemente u duhovite tkanice, kolaže ili nepretenciozne slikane kompozicije.

Mrtva priroda i pejzaži omiljeni su motivi većine autora, kako profesionalaca tako i amatera. Krupni zreli makovi na jednom platnu kao da su u dosluhu su rumenim bulkama na susedom platnu, oba u idilično dekorativnoj verziji Ljiljane Stanojević. Sličan odličan efekt postiže i Dragan Kostić buketom krupnih lala.

Dokazana kao specijalista za slike u plemenitom pastelu, Irena Borbelj izlaže tri ljupka cvetna aranžmana. Ekspresionističkim gestom Emilija Juga slika likovno i koloristički živopisni buket cveća u vazi. Gertruda Morgenštern Lelea ostaje verna minuciozno getaljisanim mrtvim prirodama nostalgicne atmosfere građanskih domova. Suverena u slikanju pejzaža i suptilnih ikona, Ramona Magda ovog puta pastelom ubedljivo moduluje glavu jelena sa rogovima.

OD APSTRAKCIJE DO HIPERREALIZMA

Sava Birta svojim specifičnim makro-poentilizmom prevodi konture apstraktnih stena na fakturu realnog, unoseći u postavku izložbe viši stepen artizma. U načelu realistički usmerena i žive imaginacije, Ana Grabović suvim pastelom rafinirano dočarava lebdeće pero. Vaso Milekić se rutinirano ogleda ležernim slikanjem šumskog čestara dinamične grafičke strukture i živog kolorita. Sa dva dobro oslikana pejzaža, u najboljoj svetlosti predstavio se i Božidar Bućinac. Svojim omiljenim motivima i kvalitetnim likovnim interpretacijama Aleksandar Pasku uvek uspeva da se održi u grupi zapazjenijih autora.

Skladna kompozicija Oriks Milijane Tadin reprezentuje apstrakciju koja u ovakvim prigodama nema veći odziv autora. Ipak, dva platna apstraktno-simbološkog određenja iz ciklusa Otkrovenje Dragana Jevdića ilustruju opisani fenomen transformacije amaterskog u kvalitet akademskog nivoa. Uvek zanimljivi Tomislav Suhecki se platnom Akt pod tušem ekspresionistički poigrava kičicom, na razmeđi realizma i apstrakcije.

Dragan Petrović podjednako uspešno slika bokore cveće i poznate urbane sekvence Vršca. Gradski motivi su interesantni i za Živojina Markovića koji odabire rumenu gamu kojom natapa glavni gradski trg. Joži Mesaroš je ubedljiv u svim žanrovima i tehnikama... sjajan portretista, hiperrealista visoke rezolucije, po svim odlikama slikarstva zaslužuje najviše ocene. Ivica Markov je jedan od retkih autora koji alegorijski raspetim torzom inicira dublju reakciju posmatrača. Nekonvencionalni umetnik Đura Pavkov izaziva pometnju kod patrijarhalne publike nedvosmislenim prizorima koitusa na dva platna. Tek koliko da oživi svečarsku, pomalo uštogljenju atmosferu ove revijalne manifestacije.

Udruženje obolelih od multiple skleroze predstavilo se radovima svojih članova. Odabrani primerci artikala od stakla, porcelana, keramike i metala oslikani su rukom umetnika sa puno ukusa i predanosti.

U cilju istoriografske evidencije zaokružujemo spisak izlagača: Žužana Melegi, Gabriela Berkesel, Zorka Berbakov, Julija Duk Grbić, Slavko Ružić, Zoran Vajdić, Olgica Vasičin, Violeta Mirčov, Radmila Tosegi, Milorad Veličkov, Kalman Farkaš, Dragan V. Petrović, Ljubiša Milošević, Drage Milenkovski, Dragan Erdeljan, Rade Stojković, Milena Janković, Nada Dimitrovska, Marija Ničevski, Aleksandra Pekarević, Aleksandar Milenković.